

Diplomová práce měla za úkol sledovat, popsat a zhodnotit změny internetové komunikace na začátku 21. století. Cílem bylo zachytit a kriticky zhodnotit nové možnosti komunikace a spolupráce na síti a také různé začínající pokusy o reflexi těchto trendů a změn. Teze práce byla záměrně ponechána volná, aby umožnila větší flexibilitu při sledování nových fenoménů na síti, pro které neexistuje zavedený způsob popisu, model výkladu ani konsenzus při hodnocení a kde největší roli stále hraje moment překvapení. Jak pojmenovat tuto teoretickou „nenasycenost“ spojenou s příliš rychlými změnami internetu? Diplomová práce jasně ukázala, že dnešním teoretickým konstrukcím nutně předchází technologické změny a že tento vývoj je skoro nemožné zařadit do nějaké jednotné teorii o médiích, informaci nebo komunikaci. Jediné, co vlastně zbývá jsou konceptualizace, v kterých teoretická očekávání a skutečný technologický vývoj nejsou v rozporu, jakési ad hoc hypotézy, které jen jasně svědčí o pokulhávání dnešních teorií komunikace.

Samotný osud diplomové práce navíc názorně dokládá překotný vývoj, který se odehrál za posledních několika let a který opakovaně svědčí o této emergentní povaze internetu a nemožnosti najít jednotící hledisko, silnou tezi nebo normativní ideál. Zatímco v zadání z roku 2005 je hlavní komunikační změnou fenomén weblogů, který se jeví jako konečné vítězství uživatelského obsahu, dialogu a procesu zjednodušení publikování na internetu, v dalších letech bylo práci nutné rozšířit o fenomén tzv. „web 2.0“ aplikací. Objevila se celá nová škála sociálních fenoménů, komerčních služeb a strategií, ale také technologií, které se na rozdíl od weblogu orientují spíše na vizualizaci a recyklaci obsahu než na samotné uživatele (mashupy, widgety apod.).

Diplomová práce je proto vlastně popisem zápasu o tezi v prostředí rozvíjejícího se internetu než konečným verdiktem o jeho vývoji. Názorně ukazuje, že je nemožné hodnotit dynamické prostředí, v kterém stále záleží na náhodných nápadech jednotlivců spíše než na firemních strategiích velkých korporací, a také nabídnout jednu odpověď v situaci, kdy se rojí stále nové a nečekané otázky (viz například fenomén managementu digitálních identit v kapitole 2.3.7). Samotný internet, tak jak se rozvíjí je vždy o krok dopředu před centralizovanou autoritou či jiným normativním ideálem různých standardů. Právě malé paradoxy, které práce ve vývoji internetu identifikuje, jsou vlastně důležitější než případné velké teorie, které neumí tento vývoj vystihnout. Jednou z velice zajímavých kapitol diplomové práce je proto 2.2.1. (Web jako platforma), v které se současný vývoj web 2.0 jeví jako návrat k původnímu modelu počítače jakožto terminálu spíše než „všemocného“ osobního počítače, který se prosadil koncem 70. let.

Původním záměrem diplomové práce bylo doplnit teoretickou reflexi významného fenoménu weblogů jakožto nositele komunikačních změn o praktickou ukázkou této technologie. Weblog v době rozvíjejících se web 2.0 aplikací již ovšem není žádnou zvláštností, ale jen předchůdcem a dokonce obyčejnou součástí nových aplikací. Autor diplomové práce se velice rozumně vyrovnal s dnešním postavením weblogů, a místo původní ukázky stavu komunikačních změn se weblog stal nástrojem dokumentace procesu vzniku celé práce. Elektronická verze diplomové práce v podobě weblogu navíc dokládá na praktických příkladech eleganci a lákavost dnešních skriptovacích jazyků, které slaví v době web 2.0 aplikací velký úspěch. Web 2.0 teorie jsou prostě jenom komentářem a pokusem vyjádřit v přirozeném jazyce údiv nad mnohem zajímavějším a kreativnějším (programovacím) jazykem, který celý fenomén web 2.0 tvoří.

Zadání bylo splněno a práci doporučuji k obhajobě.
Práci navrhuji hodnotit jako v ý b o r n o u.

Denisa Kera, 18.05.2008

